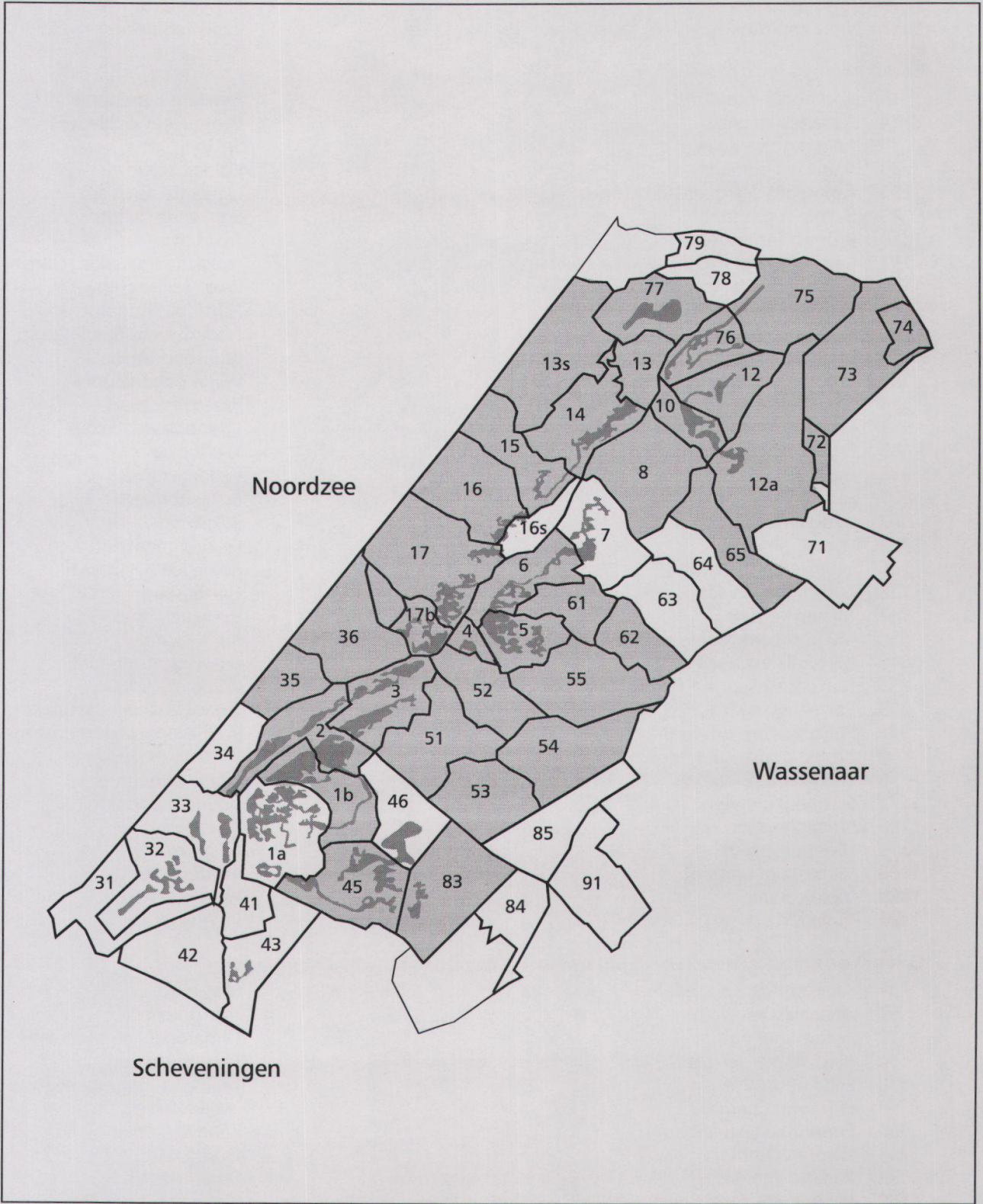

Figuur 1: de ligging van de geïnventariseerde kavels.

Broedvogelmonitoring Meijendel 2000

J.P. Oppentocht
Vogelwerkgroep Meijendel
Brasemsloot 5, 2724 EL Zoetermeer
Secretariaat werkgroep: C. Fonhof,
Waalsdorperweg 54, 2597 JC Den Haag

De Werkgroep

De werkgroep werd met drie leden uitgebreid. Daarentegen viel Piet Berkepeis als lid af, hiertoe genoodzaakt door verhuizing. Hij was negen jaar actief bij het telwerk.

Op de jaarvergadering in november vond een bestuurswisseling plaats. Jan Oppentocht stelde zich niet meer beschikbaar als voorzitter. Jan was bestuurslid vanaf 1985 en voorzitter vanaf 1986. Met aller instemming werd Wim Calame als nieuwe voorzitter aangewezen; tevens trad Jan Westgeest toe tot het bestuur. Namens de DZH werd de aftredende voorzitter toegesproken en bedankt door Rob Kramer. De nieuwe voorzitter deed zulks namens de werkgroep.

Inventarisatie

In 2000 werden 32 kavels geïnventariseerd tegen 31 in het jaar daarvoor. Door uitval van waarnemers vlak voor en in het begin van het broedseizoen konden de kavels 1A, 7 en 71 niet bezet worden. Doordat enkele waarnemers een extra kavel namen, en door de komst van nieuwe tellers konden de kavels 2, 35, 36 en 77 wel weer in het telprogramma worden opgenomen. Kavel 2 werd voor het laatst geïnventariseerd in 1996, kavel 35 in 1987, kavel 36 in 1983 en kavel 77 in 1994. De resultaten van de kavels 35 en 36 zijn niet doorgestuurd naar het Sovon. Voor de beide nieuwe waarnemers was dit telseizoen een introductie- en leerperiode. In dit verslag zijn die resultaten wel opgenomen.

Tabel 1 geeft aan welke waarnemers welke kavels inventariseerden.

De telresultaten volgens Sovon-methode BMP (van Dijk 1996) in de 32 kavels staan in tabel 2. Er zijn 28 kavels die in zowel 1999 als in 2000 werden geteld, deze kunnen dienen om de korte termijn trend vast te stellen. Het zijn de kavels in tabel 3, waaraan toegevoegd 8, 45, 52 en 61.

Ook dit jaar is weer gekozen voor een overzicht op langere termijn, en wel vanaf 1995. Uit de periode 1995 t/m 2000 zijn 24 kavels beschikbaar die telkenjare geïnventariseerd zijn. Dit 6-jarig overzicht staat in tabel 3, met vermelding van de betrokken kavels.

In figuur 1 is de ligging van de geïnventariseerde kavels aangegeven.

Tabel 1. Onderzochte kavels in 2000, met bijbehorende waarnemers.

Kavel		Kavel	
1B	C. Fonhof en L. v. Dam	35	W. Kammeyer
2	W. Kooy	36	A. Zandstra
3	G. Rozeboom	45	C. Fonhof en L. v. Dam
4/5	J.W. Hooymans	51	B. Jacobs
6	F.C. Hooymans	52	J. Noordhuizen
8	W. Calame	53/54A	W. Kooy
10/12/76	W. Calame	55	J. Noordhuizen
12A	R. Cuperus en T. Verstrael	61	J. Witteveen
13	F.C. Hooymans	62	J. Bosland
13S	A.A. Dijkstra	65	N. E.Kösters
14	F.C. Hooymans	72/73	A. Remeus
15/16	J.P. Oppentocht	74	A. Remeus
17A	W.S. Hooymans	75/77	J. Westgeest
17B	A.H.M. Lansink	83	J.J. v. As

De resultaten in 2000

Ook aan dit broedseizoen ging weer een zachte winter vooraf.

Vergeleken met 1999 ging het totaal aantal broedterritoria in 28 dezelfde kavels omhoog met 85, van 6455 naar 6540 (stijging 1,3%). De aantallen van de Aalscholver en de Soepeend zijn niet meegeteld. Dit is een lagere stijging dan in de voorgaande drie jaren (bijvoorbeeld in 1999 nog 5,4%). Is er een verzadigingspunt bereikt?

Een andere reden kan zijn dat de eendenpopulatie in 2000 lager uitkomt, voornamelijk omdat in de plassen van kavel 14 (regeneratiegebied) geen grote eendenconcentraties voorkwamen. Ook breidt de Winterkoning zich nu minder uit. De forse groei vanaf de koude winters in 1995/1996 en 1996/1997 remt nu af. (bijvoorbeeld in 1999 groei van 68%, nu 26% in 28 kavels). Getalsmatig gezien was ook de afname bij Houtduif en Tjiftjaf een oorzaak van de geringere stijging van het aantal territoria dan voorheen.

In de laatste kolom van tabel 3 (p. 38-39) is goed te zien wat het aandeel is van de verschillende vogelsoorten in de groei of krimp op korte termijn, gemeten over 24 kavels. Het aantal soorten in tabel 2 (p. 32 t/m 37) is 96, in 1999 waren het er 94. (excl. Soepeend).

Er zijn enkele vogelsoorten bij waarvan het zeer onzeker is of deze echt een territorium hadden (Broedcode 1).

Een opvallende stijging is te zien bij de Dodaars. In de meeste natte kavels was er toename, doch wel het allermeest in de kavels 14 en 15 (van 7 naar 12). In vorige rapportages is al geregeld verwezen naar het voor watervogels gunstige gevolg van drooglegging en/of schoonmaak van infiltratieplassen. In 1999 verscheen bij de DZH een rapport over de bio restauratie in pan 13 (J.C. Schmale en H.G.J.M. v.d. Hagen). Daarin komt naar voren dat de stijging bij soorten als Dodaars kan worden verklaard door de grote helderheid van het water en geringere voedselconcurrentie. Plassen met vis

(o.a. woelende karpers) zijn ondoorzichtiger dan plassen vrij van bodemwoelende vissen.

De Geoorde Fuut was ook in de kavels 14 en 15 met meer paren aanwezig. Vorig jaar was daar 1 paar, nu 5 in beide kavels samen. Er is sprake geweest van een dubbeltelling. Dat werd onomstotelijk vastgesteld doordat de tellers in de kavels 14 en 15 beiden een Geoorde Fuut in geheel afwijkend kleed rapporteerden. Het betrof een exemplaar in zwart, wit en grijs, zonder sierveertjes op de kop; kortom nagenoeg in winterkleed. Opvallend was het 'frisse' uiterlijk, net zo mooi glanzend als de soortgenoten in prachtkleed. Verscheidene inventariseerders hebben dit exemplaar gezien. Aanvankelijk leek het een solitair exemplaar te zijn, maar bleek wat later toch gepaard. De waarnemingsperiode was mei en juni.

In de aalscholverskolonie zit nog steeds groei, zij het minder dan in de vorige jaren. Hier kan ook sprake zijn van verzadiging van het aantal territoria in dit gebied. Vorig jaar werd in het verslag ingegaan op de soms verschillende telresultaten van de tellers in de aalscholverskolonie. Afgesproken is dat de telresultaten van H. v.d. Meer voortaan worden aangehouden.

Overzicht aalscholverstellingen.

1991	1	
1992	21	
1993	44	110%
1994	62	41%
1995	72	16%
1996	84	17%
1997	120	43%
1998	200	67%
1999	289	45%
2000	344	19%

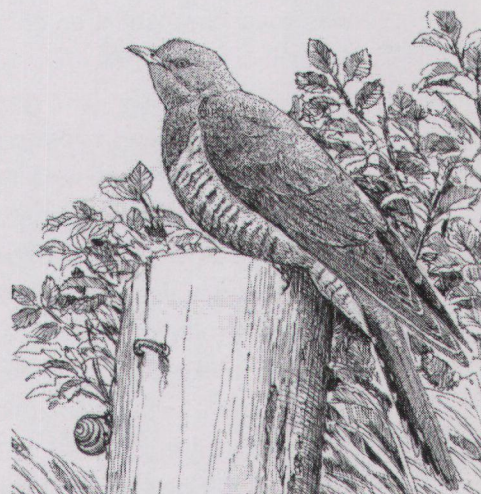
Voor 1991 was er in 1988 al een broedpoging. In dit verslagjaar was er ook een broedpoging in kavel 4/5; het nest waaide kapot.

De Bergeend wordt steeds minder gezien en zal waarschijnlijk binnenkort uit het duin verdwijnen tijdens de broedtijd. Bergeenden met pulli werden al lang niet gemeld, het is de vraag of er de laatste 5 à 10 jaar (succesvol) is gebroed.

De Fazant is het meest te vinden in centraal Meijendel, rondom de boerderij. Mogelijk is hier sprake van menselijke invloed.

De Kievit ging het goed voor de wind; dat hangt samen met het ontwikkelingsstadium waarin het geregenereerde bollenland (kavel 74) verkeert.

Bij de Koekoek is nog steeds sprake van achteruitgang; dit is ook landelijk het geval (Sovon-nieuws).

De Koekoek komt steeds minder voor.

Een verrassende stijging deed zich voor bij de Boomleeuwerik, vooral in Bierlap en Klip. De Zanglijster steeg spectaculair, misschien het gevolg van zachte winters hier en in het overwinteringsgebied. De natte perioden kunnen ook gunstig geweest zijn voor huisjesslakken en wormen die als voedsel dienen.

Veel trekkende zangvogels gingen in aantal vooruit. Voor de Kneu gaat dat echter niet op. Dit is een moeizame soort om te tellen. Een reden kan zijn de veroudering van duindoornbosschages. De soort lijkt het liefst te broeden in half-open jonge struwelen. In begraasd gebied speelt het mindere aanbod van zaden mee.

Verdwenen soorten

Bijna alle soorten die in 1999 wél en in 2000 niet aanwezig waren, behoren dus tot de onregelmatige broedvogels in het duin. Het waren dit jaar de Krooneend, Winter-taling, Fluiters, Matkopmees en Ringmus. Van deze soorten werd verwacht dat de Krooneend zich wel weer zou vestigen, omdat deze soort de gehele winter met 5-10 paar aanwezig was. In maart vertrokken ze evenwel. De Kwartelkoning in 1999 was uniek en geen werkelijk broedgeval. (Eenmalige waarneming van roepend individu).

Verschenen soorten

Van de Bruine Kiekendief verschenen twee territoria op de lijsten (tabel 2), doordat de Sovon-BMP regels strikt werden toegepast. Een dubbeltelling is waarschijnlijk. Het gaat hier om langsvliegende en voedselzoekende exemplaren. Beide gevallen worden geclassificeerd met broedcode 1: Waarneming van een volwassen individu tussen de datumgrenzen in een mogelijk broedbiotoop, zonder dat een aanwijzing omtrent broeden werd verkregen.

Bij navraag bleek dat meestal een vrouwtje werd gezien en één keer een mannetje. Mocht er al sprake zijn van een werkelijk broedterritorium, dan kan dit bijvoorbeeld ook in Berkheide liggen. Reeds eerder bleek dat deze soort in een groot gebied patrouilleert.

In 1978 en 1980 waren er reële broedgevallen, beide jaren één. Destijds werd balts, waaronder overgave van voedsel gezien en werd nestbouw waargenomen, er was voedseltransport en er zijn pas uitgevlogen jongen gezien resp. broedcodes 5, 9, 12 en 14.

Uit waarnemingen in vorige jaren blijkt dat Oeverlopers zich in mei en juni geregeld in het terrein ophouden. Dat was ook zo in kavel 10/12/76. De verblijvende Oeverlopers werden als doortrekkers beschouwd. In dit jaar werd echter broedcode 5 vastgesteld: Baltsend paar tussen de datumgrenzen in een geschikt biotoop. Deze aanwijzing werd niet gevolgd door zwaardere criteria. De soort is in Nederland een uiterst schaarse broedvogel met 1 à 2 zekere broedgevallen per jaar en tussen de 0 en 8 waarschijnlijke. Bijna al deze gevallen (gerekend vanaf 1990) doen zich voor in de natuurontwikkelingsgebieden langs de Grote Rivieren. (Avifauna van Nederland 2). Het waterpeil in kavel 10 was dit jaar wat lager, waardoor kalere oevers beschikbaar kwamen. Dit geval in Meijendel is misschien als mogelijk broedgeval te classificeren.

De Velduil is een schaarse tot zeer schaarse broedvogel in Nederland. Deze verschijnt in tabel 1 en 2 op grond van broedcriterium 1. In het voorafgaande vroege

najaar verbleef in dat gebied al enige tijd een exemplaar. (Verslag 1999 blz. 59).

Op grond van de geringe waarde van code 1 voor de broedzekerheid wordt aangenomen dat het om een doortrekker ging. Iets dergelijks speelde zich ook af in kavel 17 in 1991. Bewezen broedgevallen deden zich het laatst voor in 1958 en 1959.

Een Snor was aanwezig op 7 juni in kavel 17B. Ook in kavel 10/12/76 betreft het een eenmalige waarneming. In deze gevallen zal sprake zijn van doortrek. Sovon geeft als datumgrens 1 mei. Deze datum sluit de aanwezigheid van doortrekkers niet uit.

De Zwarte Mees en de Kruisbek in resp. kavel 53 en 72 zijn soorten die af en toe eens een jaar ontbreken.

Bosuil

Amfibieën, een belangrijke voedselbron

Vooraf in vochtige terreingedeelten is het bij een avondronde oppassen geblazen om niet op een pad of een kikker te trappen. Dit in tegenstelling tot overdag, als weinig of niets van dit kruipend of springend gedierte te zien is.

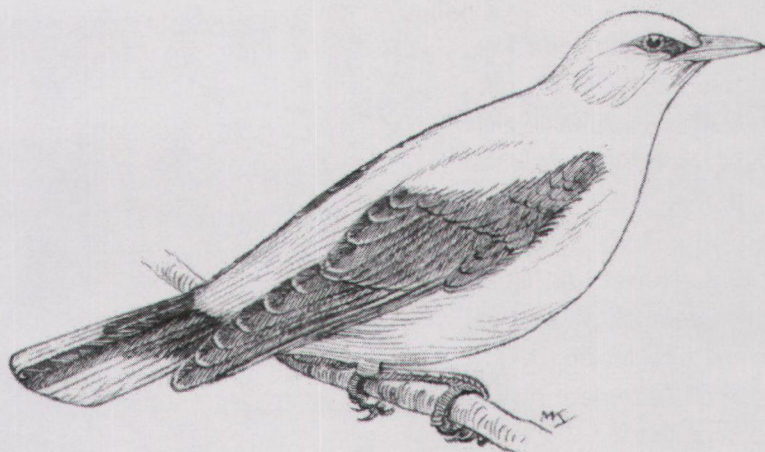
Het koor van Rugstreeppadden lijkt elk jaar meer in geluidssterkte aan te zwellen.

Zachte winters en gunstige waterstanden in kwel- en moerasplassen hebben meegewerkt aan een uitbundig amfibieleven. Kikker- en paddenvisjes zijn in het voorjaar in elke plas massaal te zien. Voedsel voor Dodaars en ook Fuut. Hoe kan anders worden verklaard dat deze laatste in visloze plassen kan voorkomen, er zelfs zijn nest daar bouwt!

Voedselvluchten komen voor, maar het is beslist geen druk heen en weer gevlieg.

Kuifeenden zullen dit voedsel eveneens niet versmaden. Ook salamanders worden niet overgeslagen. Kleine kikkertjes of padjes, net uit het larvestadium worden zelfs door de Merel gegeten en gevoerd aan de jongen. Als in juni troepen jonge spreeuwen het duin afstropen naar insecten, zouden kleine amfibieën dan overgeslagen worden?

Volwassen soortgenoten belanden in de maag van Buizerds, zoals uit de volgende waarneming blijkt. Op 30 mei, omstreeks 22.30 uur streek een Buizerd neer bij een klein kwelplasje in kavel 15. Bijzonder, gezien het late tijdstip, maar echt donker was het natuurlijk niet. Dank zij de lichte nacht omstreeks midzomertijd, was door de kijker goed te zien wat zich afspeelde. De Buizerd zat stil aan de rand van het (ondiepe) water. Overal waren Rugstreeppadden te horen. Ineens hipte de vogel omhoog en begon naar iets bij de poten te pikken, om dat vervolgens naar binnen te werken. De conclusie dat een pad of een kikker de prooi vormde werd even later gestaafd toen de Buizerd opvloog met iets in de klauwen. Tegen het lichte noordwesten was een uitstekende kikker- of paddenpoot te zien. Om 23.15 uur werd het plasje wederom gepasseerd en weer vloog een Buizerd weg! Een heel late kostganger!

Wielewaal

Bij het naslaan in het Handbuch der Vögel Mitteleuropas, dl.4, bleek deze waarneming helemaal niet zo bijzonder. Buizerds eten van alles, tot vissen, insecten en regenwormen toe. Vermeld staat o.a. 'Amfibieën zijn eveneens meer of minder als buizerdprooi te vinden en kunnen bij niet zelden waar te nemen specialisering een aanzienlijk deel van het voedsel uitmaken.'

Blauwe Reigers zijn steeds in het duin te vinden, meestal langs een plasrand, maar ook rondstappend in drassige gedeelten. Soms komt ook een Ooievaar fourageren (verslag 1999), altijd 's avonds laat. In 2000 werd dat twee keer gemeld.

Amfibieën zijn niet alleen zomerkost voor allerlei dieren, maar ook winterkost. Natuurlijk in mindere mate, een deel van de amfibieën houdt winterslaap op de bodem van plassen en poeltjes, een ander deel overwintert in zelf gegraven holletjes in de grond, onder boomstammen, in een dikke strooisellaag, etc. De laatste twee jaar wordt 's winters opvallend vaak sterrenschot gevonden: licht gekleurde geleïchtige klompen dril, bestaande uit door bijvoorbeeld bunzings of reigers uitgebraakte, sterk opgezwollen resten (eierstokken) van kikkers of padden.

Het is moeilijk voor te stellen dat op het land overwinterende Rugstreeppadden en Gewone Padden vaak door reigers gevonden zouden worden. Ook 's winters zie je de reigers vooral aan de oevers van plas of kwel. Verondersteld wordt dat naast vis ook wel kikkers gevangen worden door in het water rondbenende reigers.

In het duin is daar geen directe waarneming van bekend, maar bij observatie van reigers in ondiepe poldersloten zie je 's winters ook wel kikkers in de snavel verdwijnen.

Nog steeds overwinteren één of meer Roerdampen in het duin en dat zal toch ook nauw samenhangen met de eveneens overwinterende amfibieën.

Het meeste sterrenschot is niet al te ver van water aan te treffen, maar is in het duin ook aangetroffen op onverwachte plaatsen, ver van water. In de uiterste zee-reep bijvoorbeeld. En sterrenschot onder dicht struikgewas doet ook niet direct aan reigerprooi denken.

Bunzings zijn kikkerliefhebbers, maar komen in het duin weinig voor.

Kraaien komen ook in aanmerking als kikkereters. Rob Kramer (Natuurbedrijf) vertelde dat kraaien kikkers en padden weghaalden aan de smeltrand van het ijs in de Libellenvallei. De kikkers waren waarschijnlijk door zuurstofgebrek naar de ijsrand gedwongen.

De vraag is of vossen op hun speurtochten naar voedsel ook niet af en toe een amfibie verorberen. Volgens de onderzoeker Jaap Mulder staan amfibieën niet op het vossenmenu (mondelinge mededeling). Echter in barre tijden wordt ook onsmakelijk voedsel geprobeerd, bijvoorbeeld stookolieslachtoffers, waaraan wordt geknaagd. Honger werkt voedselopportunisme sterk in de hand. Bij navraag bleek dat duinwachter Hans van Engeldorp een vos op het Rode pad had gezien die systematisch padden die over de weg kropen, naar binnen werkte. Misschien was dat een specialisatie van die vos, maar het geeft aan dat kikkers en padden niet altijd als voedsel worden gemeden. Een goede amfibiestand is belangrijk voor heel wat dieren in het duin.

Mogelijk is de lezer nu aangespoord om eens op te letten welke vogels en zoogdieren in het duin zoal gebruik maken van de amfibieën en om daarbij 's winters naar sterrenschot te speuren, omdat de vindplaats mogelijk een aanwijzing kan geven over de diersoort die het sterrenschot uitbraakte.

Strengere winters en droge voorjaren doen de amfibiestand tijdelijk dalen. De DZH zou in voorkomende gevallen (bij bepaalde werkzaamheden) enkele kwelplasjes wat kunnen uitdiepen, zodat de kans op overleving van amfibieën in strenge winters groter wordt. In de jaren 70 is dat bijvoorbeeld in de Libellenvallei gedaan met gunstige gevolgen voor de amfibiestand.

Zwartkop

Bijzondere waarnemingen tijdens het broedseizoen (1 maart – 1 september)

Indische gans	2 exx. op 16 mei over 13S
Brandgans	Een groep van 33 op 8 juni over 1B. Waarschijnlijk behorend tot de Nederlandse zomerpopulatie
Rotgans	Op 26 mei 48 exx. snel noordwaarts over de zeereep
Krooneend	1 ex. in 1B op 12 mei; 2 exx. op 1 juli in 17A. Vanaf 26 augustus grotere aantallen tot max. 23 exx.; als pleisterplaats vooral kavel 17B
Nonnetje	Op 13 maart en 19 maart nog aanwezig, resp. 2 en 1 ex
Brilduiker	In maart wisselend aantal, op 3 maart het maximum van 28 exx. in kavel 4/5; op 3 april 14 exx. in 4/5. Laatste melding op 5 mei
Roodkeelduiker	Op 12 maart in kavel 2, 1 ex
Roerdomp	1 ex. op 12 maart in kavel 2
Kleine Zilverreiger	Op 8 mei in kavel 16; 26 mei in kavel 14 steeds 1 ex. Van 4 t/m 13 augustus 1 ex. in kv.74 (Klip)
Zwarte Ooievaar	Op 9 augustus 1 ex. (juv.), op 20 augustus 1 ex. bij de Klip
Ooievaar	Op 12 mei en 9 juni 1 ex. in kv.16 in late avond op kikkerjacht
Lepelaar	Op 7 mei 8 exx. over kv.77
Wespendief	1 ex. op 6 mei in kv.72; op 20 augustus 5 exx. cirkelend boven de Kijfhoek
Zwarte Wouw	Op 18 april en 6 mei een overvliegend ex. over 13S en 17
Rode Wouw	Vanaf 5 augustus verbleef 1 ex. vooral in de zeezijdekavels. Aanwezig t/m 11 september
Monniksgier	Deze gier die landelijk bekend werd trok op 13 augustus in zuidelijke richting van Castricum naar de Maasvlakte en passeerde om 12.52 uur kavel 17 (A. Remeus)
Blauwe Kiekendief	Op 12 maart 1 vrouwtje over kv.77
Havik en Buizerd	Van deze soorten zijn geslaagde broedsels gemeld. Op 9 maart vloog een groep van 13 Buizerds over kv.52
Roodpootvalk	Op 7 mei 1 onv. overvliegend
Bontbekplevier	Op 23 mei 2 exx. over 13S en op 26 mei 1 in kv.14
Morinelplevier	In kavel 15 op 23 augustus 1 verblijvend ex. Dit is waarschijnlijk de tweede melding van een verblijvend ex. vanaf 1958. Wel zijn er enkele meldingen van overvliegende exx. uit deze periode, alle over de zeereep
Goudplevier	Op 24 juli 1 ex. over kv.17
Kanoetstrandloper	1 ex. op 6 mei over kv.14
Zilverplevier	Alleen overvliegend tussen 29 april en 16 mei, 1 à 2 exx
Bonte Strandloper	Op 28 april en 16 mei 1 ex. resp. in 13S en 14
Bokje	In 17A 1 ex. op 27 maart
Regenwulp	Verblijvend alleen in 13S (16 mei) 1 ex. Trek vanaf half april van 1-10 exx. Vanaf 24 juli ook twee maal zuidwaarts gemeld
Kleine Jager	Op 18 april 1 ex. over 13S
Zwartkopmeeuw	Op 5 mei 2 exx. over kv.14 noordwaarts
Dwergmeeuw	In kv.2 waren op 23 april 2 exx
Visdief	Op 23 juli 31 stuks in kv.2 en op 26 juli 26 stuks in hetzelfde kavel
Ransuil	1 individu op 22 juli in kv.2
Velduil	Op 23 augustus 1 ex. in kv.15
IJsvogel	Op 21 juli 2 exx. binnenduinrand, 22 juli 3 exx. in kv.1B en op 23 augustus 2 ruziënd in 17A
Oeverpieper	Op 16 maart 1 ex. in 13S
Waterpieper	Op 2 april 1 in kavel 14
Gele Kwikstaart	Op 5 maart 3 exx. in kv.75. Op 2 en 8 april 2 exx. in 13S
Noordse Kwikstaart	Op 6 mei in 13S, 1 ex
Rouwkwikstaart	Van 25 maart tot 2 april verbleef 1 ex. in kv.14
Paapje	Op 28 april 1 ex. in kv.2, 6 mei 3 exx. in 13S, 20 augustus 1 ex. in 13S
Beflijster	Tussen 9 en 18 april verblijvende exx. in diverse kavels, aantal 1-5. Op 19 april 24 stuks in groepsverband over kavel 16 trekkend
Sperwergrasmus	Op 26 augustus 1 ex. in kv.2
Goudhaan	14 exx. op 1 maart in kv.77
Kruisbek	Op 16 juni 3 stuks over kavel 14

Zoogdieren

Naast de algemeen voorkomende Konijnen, Vossen en Reeën, werden de volgende soorten gezien. Op 8 mei een Woelrat in kavel 17. Op 13 en 22 augustus een Wezel op het Oude Slag. Een bunzing op 20 juni in kavel 51 en op 6 augustus op de Jagerslaan richting Hertenkamp. Er zijn ook enkele meldingen van Egel en Eekhoorn.

Vlinders

Het volgende verslag is van Adrie Remeëus.

Groot Dikkopje:	Klippad en omgeving op 11 juni 1 ex., 16 juni 13 exx.,
18 juni 1 ex., 2 juli 1 ex.
Landkaartje:	Spaarzaam, voornamelijk in binnenduinrand.
Atalanta:	In nazomer veel op Koninginnekruid in de kavels 74 en 71;
bv. 19 augustus 81, 23 augustus 176 en op 26 augustus 210
exx.
St. Jansvlinder:	De toename zet door. In een proefvak van 20 bij 10 meter in
kavel 74 werden 227 exx. geteld en veel ontpoppende exx.
gezien.
Bont Zandoogje:	Op 26 augustus langs de vlinderroute 'Het Scheepje' 1 ex.
Nieuwe soort voor Meijendel?
Oranje Luzernevlinder:	Landelijke invasie van 5 t/m 26 augustus. Vijf waarnemingen,
maximum 9 exx. op 23 augustus.

Slot

De vogelwerkgroep ondervond sympathieke steun van het Natuurbedrijf van de DZH. Caroline Fonhof zorgde voor de tabellen 2 en 3. Alle betrokkenen worden hartelijk bedankt voor hun hulp.

Literatuur

- Bijlsma RG, Hustings F, Camphuysen CJ 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/ KNNV, Haarlem/Utrecht.
- Dijk AJ van 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken. (Handleiding Broedvogel Monitoring Project). Sovon Ubbergen.
- Glutz von Blotzheim & Bauer 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 4. Akadem. Verlagsgesellschaft. Frankfurt a. Main.
- Schmale JC, Hagen van der HGJM 1999. Biorestauratie Pan 13. Meijendel N.V. Duinwaterbedrijf Zuid-Holland.
- Vogelpopulatieonderzoek Meijendel, Jaarverslagen 1958-1985. Archief Vogelwerkgroep.
- Vogelwerkgroep Meijendel, Jaarverslagen 1986-1999. Vogelwerkgroep Meijendel, 's-Gravenhage.

Tabel 2 - blad 1

Kavelnummer:	1B	2	3	4/5	6	8	10,12+76	12A	13S
Aantal bezoeken:	9	8	7	10	10	10	13	11	7
Dodaars		1		5	5		6	1	
Fuut	5	4	2	5	2		7	1	
Geoorde fuut				4	1				
Aalscholver				1					
Knobbelzwaan	1	1	1	2			1		
Grauwe Gans	2						0		
Canadese gans	1			1					
Nijlgans			1	1			1		
Bergeend							1		
Krakeend	1	6	1	6			16		
Wilde eend	1	8	4	5	4		9	3	
Soepeend			2				0		
Slobeend		5		1			0		
Tafeleend	0	10	2	17	6		15		
Kuifeend	1	19	3	30	5		25	1	
Bruine kiekendief*		1							
Havik						0	0		
Sperwer							0		
Buizerd	0			1		0	0	1	
Torenvalk				1			0		
Boomvalk	1		1			0	0		
Fazant	1		2	3	1	2	4	2	
Waterral	1	1	1	1	1		1		
Waterhoen	1	5	1	1	1		2		
Meerkoet	10	28	5	29	12		40	4	
Scholekster									
Kleine plevier									1
Kievit									2
Houtsnip						0	0		
Tureluur							1		
Oeverloper**							1		
Stormmeeuw	1			2			1		
Holenduif									
Houtduif	5	9	9	5	4	9	9	5	1
Turkse tortel						1			
Tortelduif	2		1		1	1	1		
Koekoek	2	1	1	1	1	2	2	1	1
Bosuil				1				1	
Velduil*									
Groene specht				1	1	1		1	
Gr. bonte specht	1			1	2	1	0	3	
Boomleeuwerik						2	3	2	
Veldleeuwerik									1
Boerenwaluw									
Boompieper		1				1	5	10	
Graspieper						1	1		6
Witte kwikstaart						0	1		
Winterkoning	18	17	31	20	22	16	18	25	5
Heggenmus	16	21	21	13	14	19	30	23	23
Roodborst	3	4	6	5	9	13	6	15	
Nachtegaal	11	17	15	10	8	12	14	34	17
Blauwborst		1					1		
Zwarte roodstaart			1						
Gekr.roodstaart	1				1	6	4	13	
Paapje									
Roodborsttapuit	1		1			3	5	1	6

Kavelnummer:	1B	2	3	4/5	6	8	10,12+76	12A	13S
Aantal bezoeken:	9	8	7	10	10	10	13	11	7
Merel	13	3	14	8	5	9	13	19	2
Zanglijster	1		1	1	2	3	3	3	1
Grote lijster									
Sprinkh. rietzanger	2	3	5	2	2	4	7	2	5
Snor							1		
Rietzanger	1	1	3	1			2	1	
Bosrietzanger	1	5	1		1		5	1	
Kleine karekiet	31	66	46	23	37		20	5	
Spotvogel						1			
Braamsluiper	5	3	5	4	1	6	8	2	1
Grasmus	21	26	28	20	12	20	36	27	53
Tuinfluit	3	5	4	3	2	1	3	3	
Zwartkop	6	3	7	9	5	11	11	10	2
Tjiftjaf	14	8	15	14	15	17	14	10	3
Fitis	50	42	29	36	36	33	41	69	31
Goudhaantje									
Grauwe vliegenvanger									
Staartmees	3	5	2	2	3	6	7	2	
Glanskop				1	1	3	2	1	
Kuifmees									
Zwarte mees									
Pimpelmees	5	1	2	5	5	10	10	10	
Koolmees	5	5	5	11	11	13	14	27	3
Boomklever									
Boomkruiper					2	2	1		
Wielewaal					1		1	1	
Vlaamse gaai	3	1	2	4	3	3	3	4	1
Ekster	2	1	2	2	3	5	4	1	1
Kauw				2			4	4	
Zwarte kraai	3	3	3	3	2	2	3	3	2
Spreeuw				1			0		
Huisemus									
Vink	1				1	3	4	4	
Groenling								1	
Putter				1					
Kneu	2	4	1	1		2	6	3	5
Barmsijs								1	
Kruisbek									
Goudvink	6	3	3	2	2	5	6	3	
Rietgors	3	9	6	2	3	1	10	1	
Halsbandparkiet									
Totaal	268	357	296	331	256	250	470	365	173

"0 = soort wel waargenomen; geen broedterritoria."

* = broedcode 1

** = broedcode 5

Tabel 2 - blad 2

Kavelnummer: Aantal bezoeken:	13 10	14 10	15 11	16+ 11	17A 10	17B 11	35 12	36 7	45 9	51 8	52 6	53 7
Dodaars		7	5	1	5				5			
Fuut		1		1	4	1			4			
Geoorde fuut		3	2	2	1							
Aalscholver									344			
Knobbelzwaan		1			1	1			1			
Grauwe Gans									1			
Canadese gans					1				0			
Nijlgans				1					0	0		
Bergeend					1							
Krakeend		1		2	2				10			
Wilde eend		6	1	3	6	1			5			
Soepeend					2				0			
Slobeend									0			
Tafeleend		5	3	1	6	1			9			
Kuifeend		19	2	1	12	1			12			
Bruine kiekendief*		1										
Havik											0	
Sperwer					1		0					
Buizerd									1	0	0	1
Torenvalk							0		1			
Boomvalk							0					
Fazant						1	0		1	6	3	4
Waterral		2	1	1	1							
Waterhoen		3	1	2	3				1			
Meerkoet		10	6	8	8	6			20			
Scholekster		1										
Kleine plevier		2										
Kievit		1	1	2	1	1						
Houtsnip												
Tureluur												
Oeverloper**												
Stormmeeuw		1			2	1						
Holenduif												1
Houtduif	2	6	1	3	6	2	1	1	7	8	15	22
Turkse tortel												
Tortelduif				1	4	1						1
Koekoek		1	1		2		1	1	1		0	
Bosuil										1		
Velduil*								1				
Groene specht									1	1	4	3
Gr. bonte specht	1								1	4	2	6
Boomleeuwerik			1									
Veldleeuwerik												
Boerenwaluw										1		
Boompieper										1		
Graspieper		3	6	5	7	2	2	2				
Witte kwikstaart		2										
Winterkoning	3	9	4	8	22	6	2	4	14	18	16	15
Heggemus	5	10	13	20	27	8	7	8	19	8	10	8
Roodborst		1		1	2		0		1	18	15	20
Nachtegaal	1	6	8	10	19	7	4	7	10	10	15	10
Blauwborst		2	1	4	5	2		1				
Zwarte roodstaart												
Gekr.roodstaart			1							5	3	7
Paapje												
Roodborsttapuit	3	1	3	3	3	1	4	4	1			

Kavelnummer:	13	14	15	16+	17A	17B	35	36	45	51	52	53
Aantal bezoeken:	10	10	11	11	10	11	12	7	9	8	6	7
Merel	1	3	3	2	11	4	2	4	21	10	8	28
Zanglijster	1	1							2	1	1	3
Grote lijster												
Sprinkh. rietzanger	1		3	2	3	4		2	3	1	3	
Snor						1						
Rietzanger		1							1			
Bosrietzanger		1		1	2				1			
Kleine karekiet		23	10	8	25	8			16			
Spotvogel												
Braamsluiper	1	3	2	3	7	2			3	2	2	1
Grasmus	8	15	17	19	28	14	7	7	27	10	14	10
Tuinfluit		2	1	1	4				3	1	2	1
Zwartkop		2	1	3	4				4	10	8	10
Tijftjaf	1	5	2	4	11	2	0	3	11	20	18	13
Fitis	8	17	14	16	50	13	8	14	54	37	26	20
Goudhaantje											0	
Grauwe vliegenvanger												1
Staartmees	1	2		1	3	2			3	3	3	5
Glanskop		1								3	5	5
Kuifmees												
Zwarte mees												1
Pimpelmees	2	1			3			1	3	25	13	16
Koolmees	2	1	2	2	3	2	1		4	27	22	23
Boomklever												4
Boomkruiper										9	4	6
Wielewaal										1	2	1
Vlaamse gaai	1	3		1	3	1		1	2	4	3	4
Ekster	2	2	1	1	3	2	2	2	1	2	4	2
Kauw		1					0			28	14	61
Zwarte kraai	2	2	1	1	5	3	2	2	3	5	4	3
Spreeuw							0			5	18	16
Huisemus										1		
Vink	1	2					0			8	5	6
Groenling												
Putter												
Kneu	2	4	6	7	10	2	0	1	4		0	
Barmsijs											0	
Kruisbek												
Goudvink		2	2	1	3	1			5	1	1	2
Rietgors		5	1	2	4	2		2	4			
Halsbandparkiet												1
Totaal	49	204	127	155	336	106	43	68	645	295	263	341

"0" = soort wel waargenomen; geen broedterritoria."

* = broedcode 1

** = broedcode 5

Tabel 2 - blad 3

Kavelnummer:	54a	55	61	62	65	72	73	74	75	77	83	totaal 2000
Aantal bezoeken:	7	6	9	?	7	11	11	11	15	16	6	184
Dodaars									1	1	3	46
Fuut									1	1		39
Geoorde fuut												13
Aalscholver												345
Knobbelzwaan										1		11
Gauwe Gans												3
Canadese gans												3
Nijlgans								1				5
Bergeend												2
Krakeend								1	1	1		48
Wilde eend								7	1	2		66
Soepeend									0	0		4
Slobeend												6
Tafeleend									1	2		78
Kuifeend			1					3	3	1	1	140
Bruine kiekendief*												2
Havik					0				1	1		2
Sperwer		0										1
Buizerd		0	1	1	0				0		1	7
Torenvalk									0			2
Boomvalk	1			0								3
Fazant		3	1		0				1	5		40
Waterral												11
Waterhoen								2			1	24
Meerkoet			1					2	3	5	5	202
Scholekster								1				2
Kleine plevier												3
Kievit								17				25
Houtsnip	1								0			1
Tureluur												1
Oeverloper**												1
Stormmeeuw												8
Holenduif	1									1		3
Houtduif	14	10	1	17	4	2	7		3	12	1	201
Turkse tortel												1
Tortelduif												13
Koekoek					0				0	1	1	21
Bosuil	1	1			1					1		7
Velduil*												1
Groene specht	3	3		1	2	1			1		1	25
Gr. bonte specht	6	5	1	2	1	4	2		2	3	2	50
Boomleeuwerik			0		2	1	6		2			19
Veldleeuwerik												1
Boerenwaluw												1
Boompieper	1	1		1	2	5	9		7		3	47
Graspieper							3			1		39
Witte kwikstaart	1											4
Winterkoning	10	16	15	22	8	7	15	1	16	19	18	440
Heggenmus	4	6	5	3	6		27	1	13	9	11	408
Roodborst	19	26	8	26	5	11	10		4	8	4	240
Nachtegaal	12	14	10	5	7	1	36		16	10	8	364
Blauwborst												17
Zwarte roodstaart												1
Gekr. roodstaart	5	6	1	4	8	3	2		5	1	5	81
Paapje										1		1
Roodborsttapuit							2		3	2	3	50

Kavelnummer:	54a	55	61	62	65	72	73	74	75	77	83	totaal 2000
Aantal bezoeken:	7	6	9	?	7	11	11	11	15	16	6	184
Merel	17	13	10	14	6	2	23	1	13	10	4	296
Zanglijster	3	5	1	1	0		2		1		2	39
Grote lijster					1				1			2
Sprinkh. rietzanger					0		4		5	1	3	67
Snor												2
Rietzanger												11
Bosrietzanger				1			3		1			24
Kleine karekiet							1		6	14	5	344
Spotvogel									1	1		3
Braamsluiper	2	1	4				6		7	3	4	88
Grasmus	11	16	16	6	8	1	65	2	32	27	18	621
Tuinfluitier	1	1		1			3		2	2	2	51
Zwartkop	9	13	4	8	1	4	10	1	6	9	4	175
Tijftjaf	17	22	15	18	4	9	21	1	10	15	10	342
Fitis	19	31	19	30	12	5	56	1	41	31	28	917
Goudhaantje	2				0	1			0	6		9
Gauwe vliegenv.	1											2
Staartmees	3	3	9	1	2	2	4		3	2	1	83
Glanskop	5	5		1	1	2	2		2	2	1	43
Kuifmees						1				2		3
Zwarte mees												1
Pimpelmees	22	17	5	7	2	4	10		10	6	5	200
Koolmees	30	25	10	23	4	6	13		16	12	10	332
Boomklever	3											7
Boomkruiper	6	3		2	2		1			1	1	40
Wielewaal										1		8
Vlaamse gaai	4	5	3	4	1	2	4		6	4	1	81
Ekster	2	2	1	3	3		2		3	3		64
Kauw	24	18			3				0			159
Zwarte kraai	2	3	1	1	2		5		4	4	1	80
Spreeuw	16	2			6							64
Huismus												1
Vink	4	9		5	3	4	2		3	15	2	82
Groenling	1									0		2
Putter							1					2
Kneu		1	1	0			3		5	3	1	74
Barmsijs		0			0							1
Kruisbek						1						1
Goudvink	1	2	0				5		3	2	3	64
Rietgors									1		1	57
Halsbandparkiet												1
Totaal	284	288	144	208	107	79	365	42	267	265	175	7622

"0 = soort wel waargenomen; geen broedterritoria."

* = broedcode 1

** = broedcode 5

Tabel 3. Ontwikkeling van de broedterritoria 2000 t.o.v. 1999 in 24 kavels*.
Vastgestelde broedterritoria op basis van BMP en SOVON-criteria.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	toe-/afname 2000 tov 1999 in %
Dodaars	45	41	25	30	29	41	41%
Fuut	31	27	28	31	26	35	35%
Geoorde fuut	7	17	14	9	8	13	63%
Roerdomp	0	1	0	0	0	0	
Aalscholver**	72	84	125	153	289	345	19%
Knobbelzwaan	7	8	6	8	8	10	25%
Grauwe Gans	0	1	2	6	2	2	0%
Canadese gans	0	0	0	0	3	3	0%
Nijlgans	8	5	9	6	11	5	-55%
Bergeend	4	12	11	8	3	2	-33%
Krooneend	0	0	0	1	2	0	-100%
Krakeend	47	34	39	23	36	38	6%
Wintertaling	1	1	1	1	1	0	-100%
Wilde eend	65	72	67	56	68	61	-10%
Soepeend	6	6	6	3	5	4	-20%
Slobeend	11	11	4	4	8	6	-25%
Tafeleend	71	67	59	79	71	69	-3%
Kuifeend	121	115	100	78	144	127	-12%
Bruine Kiekendief***	0	0	0	0	0	2	
Havik	1	2	1	4	2	2	0%
Sperwer	1	3	2	1	1	1	0%
Buizerd	3	1	7	5	6	5	-17%
Torenvalk	5	7	2	7	2	1	-50%
Boomvalk	4	0	4	2	3	3	0%
Fazant	68	58	55	65	37	33	-11%
Porseleinhoen	1	0	0	0	0	0	
Waterral	13	6	2	5	4	11	175%
Kwartelkoning***	0	0	0	0	1	0	-100%
Waterhoen	35	34	23	21	18	23	28%
Meerkoet	214	189	147	150	153	181	18%
Scholekster	3	4	4	1	1	2	100%
Kleine plevier	0	3	4	1	1	3	200%
Kievit	10	6	12	11	17	25	47%
Houtsnip	2	2	2	1	2	1	-50%
Wulp	4	1	1	3	0	0	
Tureluur	0	1	1	1	1	1	0%
Oeverloper****	0	0	0	0	0	1	
Stormmeeuw	8	9	7	10	10	8	-20%
Holenduif	5	7	6	7	4	3	-25%
Houtduif	232	227	193	206	201	169	-16%
Turkse tortel	1	0	1	0	1	0	-100%
Tortelduif	23	23	22	14	25	12	-52%
Koekoek	32	33	29	34	22	18	-18%
Steenuil	1	0	0	0	0	0	
Bosuil	8	7	9	9	8	7	-13%
Velduil	0	0	0	0	0	1	
Draaihals****	0	0	0	0	1	0	-100%
Ransuil	0	1	0	0	0	0	
Groene specht	34	26	19	24	19	19	0%
Gr.bonte specht	26	19	25	41	37	45	22%
Boomleeuwerik	3	5	2	2	8	17	113%
Veldleeuwerik	0	0	0	0	2	1	-50%
Boerenzwaluw	0	3	3	2	1	1	0%
Boompieper	29	36	36	41	40	46	15%
Graspieper	21	27	23	21	26	38	46%
Witte kwikstaart	0	0	1	1	4	4	0%
Winterkoning	291	50	84	159	273	379	39%
Heggenmus	310	306	349	357	325	355	9%
Roodborst	159	129	126	136	163	203	25%
Nachtegaal	268	261	259	293	287	317	10%

Blauwborst	8	4	11	14	14	17	21%
Zwarte roodstaart	0	0	0	0	0	1	
Gekr.roodstaart	67	78	89	96	80	71	-11%
Paapje	1	0	0	0	0	1	
Roodborsttapuit	26	33	22	42	35	46	31%
Tapuit	8	2	2	1	0	0	
Merel	168	150	146	185	201	248	23%
Zanglijster	16	10	8	10	18	32	78%
Grote lijster	0	1	0	1	0	2	
Sprinh.rietzanger	47	42	35	43	39	57	46%
Snor	0	0	0	0	0	2	
Rietzanger	16	13	14	12	11	10	-9%
Bosrietzanger	29	28	21	21	14	23	64%
Kleine karekiet	336	305	273	257	247	328	33%
Grote karekiet	0	0	1	0	0	0	
Spotvogel	1	1	2	1	1	2	100%
Braamsluiper	66	73	55	62	61	73	20%
Grasmus	414	466	516	477	425	544	28%
Tuinfluit	42	47	53	61	43	45	5%
Zwartkop	85	71	85	112	131	148	13%
Fluiter	2	1	3	4	1	0	-100%
Tjiftjaf	223	201	258	374	297	281	-5%
Fitis	930	820	795	814	761	785	3%
Goudhaantje	1	3	2	1	3	9	200%
Vuurgoudhaantje	0	0	0	1	0	0	
Grauwe vliegenv.	3	2	3	1	3	2	-33%
Baardmannetje	0	1	1	0	0	0	
Staartmees	43	44	42	37	45	62	38%
Glanskop	22	27	38	29	27	35	30%
Matkop	5	2	5	1	2	0	-100%
Kuifmees	1	4	3	1	3	3	0%
Zwarte mees	1	1	2	2	0	1	
Pimpelmees	118	146	143	141	137	169	23%
Koolmees	242	271	293	282	259	283	9%
Boomklever	5	5	5	5	6	7	17%
Boomkruiper	26	20	35	29	26	34	31%
Wielewaal	3	11	5	7	10	6	-40%
Vlaamse gaai	51	56	52	52	59	70	19%
Ekster	70	68	71	55	54	53	-2%
Kauw	110	123	119	160	147	145	-1%
Zwarte kraai	47	40	50	61	62	70	13%
Spreeuw	55	57	50	53	56	46	-18%
Huisemus	1	1	1	1	1	1	0%
Ringmus	3	0	1	2	1	0	-100%
Vink	20	27	41	40	54	74	37%
Groenling	2	1	5	2	2	2	0%
Putter	4	0	1	0	1	2	100%
Sijs	0	0	0	1	0	0	
Kneu	61	58	61	64	77	67	-13%
Barmsijs	0	1	1	0	1	1	0%
Kruisbek	0	0	0	1	0	1	
Goudvink	31	32	33	41	43	53	23%
Rietgors	71	62	60	58	49	52	6%
Halsbandparkiet	0	0	0	0	1	1	0%

Totaal aantal territoria in 24 kavels	5792	5397	5469	5846	5928	6664	12%
---------------------------------------	------	------	------	------	------	------	-----

* Het betreft de kavels 1B, 3, 4/5, 6, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16, 17A, 17B, 51, 53, 54A, 55, 62, 65, 72, 73, 74, 75 en 83.

** De aalscholvers broeden in kavel 45. Kavel 45 is voor wat betreft de overige vogels niet constant gedurende de periode 1995-2000 geïnventariseerd.

*** = broedcode 1

**** = broedcode 2

***** = broedcode 5